

PROTOKÓŁ Nr XXVII/13
z sesji Rady Gminy Rypin
odbytej w dniu 12 kwietnia 2013 r.

XXVII sesja Rady Gminy Rypin odbyła się w dniu 12 kwietnia 2013 r. o godz. 14⁰⁰ w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Rypin i trwała do godz. 15¹⁵.

Sesję Rady Gminy Rypin rozpoczęto odśpiewaniem hymnu państwowego.

Do p-ktu 1-ego a

Sesji przewodniczył Marek Paweł Śmiechewicz – Przewodniczący Rady Gminy Rypin.

Przewodniczący rady gminy Marek Paweł Śmiechewicz dokonał otwarcia XXVII sesji Rady Gminy Rypin. Przywitał wójta gminy, radnych, pracowników urzędu oraz pozostałych gości.

Następnie przewodniczący rady gminy Marek Paweł Śmiechewicz stwierdził, że na ustawowy skład 15 radnych rady gminy w sesji uczestniczyło 14 radnych.

Nieobecna radna: Jadwiga Podgórska.

Lista obecności stanowi załącznik do protokołu.

Ponadto w sesji uczestniczyli:

- 1/ Janusz Tyburski – wójt gminy,
- 2/ Jan Kwiatkowski – sekretarz gminy,
- 3/ Mariusz Paprocki – kierownik Referatu Rolnictwa i Rozwoju Wsi urzędu gminy,
- 4/ Ryszard Potwardowski – radny Rady Powiatu w Rypinie,
- 5/ sołtysi – według załączonej do protokołu listy obecności.

Do p-ktu 1-ego b

Przewodniczący rady gminy Marek Paweł Śmiechewicz poddał pod głosowanie przyjęcie protokołu z obrad XXVI sesji rady gminy odbytej w dniu 26 marca 2013 r. Radni nie wnieśli uwag do protokołu i w głosowaniu jawnym, jednogłośnie (14 głosów „za”) przyjęli protokół z XXVI sesji.

Do p-ktu 1-ego c

Przewodniczący rady gminy Marek Paweł Śmiechewicz przedstawił porządek obrad XXVII sesji rady gminy. Nie zgłoszono wniosków o zmianę porządku obrad.

Radni przyjęli następujący porządek obrad:

1. Sprawy organizacyjne:
  - a) otwarcie obrad XXVII sesji rady gminy i stwierdzenie quorum,
  - b) przyjęcie protokołu z obrad XXVI sesji rady gminy odbytej w dniu 26 marca 2013 r.
  - c) przyjęcie porządku obrad XXVII sesji rady gminy.

2. Uchwalenie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rypin.
  - a) opinia komisji,
  - b) pytania, uwagi,
  - c) podjęcie uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rypin.

3. Określenie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
  - a) opinia komisji,
  - b) pytania, uwagi,
  - c) podjęcie uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. Informacja wójta o działaniach podejmowanych w okresie międzysesyjnym.
  - a) przedstawienie informacji wójta o działaniach podejmowanych w okresie międzysesyjnym,
  - b) pytania, uwagi.

5. Wolne wnioski zapytania, informacje.
  - a) zgłaszanie wniosków, pytań,
  - b) udzielanie odpowiedzi na zgłoszone wnioski, pytania.

6. Zakończenie obrad XXVII sesji rady gminy.

Marek Paweł Śmiechewicz – przewodniczący rady gminy zamknął punkt 1 porządku obrad.

Do p-ktu 2-ego

Mariusz Paprocki – kierownik Referatu Rolnictwa i Rozwoju Wsi urzędu gminy poinformował, że poprzedni regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rypin został uchylony przez nadzór rozstrzygnięciem nadzorczym. Nowy regulamin omawiany był na wspólnym posiedzeniu komisji rady gminy. Zawiera on m.in. wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości. Właściciele nieruchomości prowadzić będą selektywne zbieranie następujących rodzajów odpadów:

1) papier i tektura; 2) metale; 3) tworzywa sztuczne; 4) opakowania wielomateriałowe;	}	1 pojemnik

- 5) szkło; } 1 pojemnik
- 6) odpady komunalne ulegające biodegradacji;
7) odpady zielone; } 1 pojemnik
- 8) przeterminowane leki;
9) chemikalia;
10) zużyte baterie i akumulatory;
11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
12) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
13) odpady budowlane i rozbiórkowe;
14) zużyte opony;
15) tekstylia i odzież; } punkt selektywnej
zbiórki odpadów
- 16) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. } 1 pojemnik

Mycie pojazdów samochodowych poza innymi może odbywać się na terenie nieruchomości z wyjątkiem miejsc służących do użytku publicznego pod warunkiem odprowadzania powstających ścieków do gminnej kanalizacji sanitarnej, przydomowej oczyszczalni ścieków lub gromadzenia w ich zbiornikach bezodpływowych. Naprawy pojazdów samochodowych poza warsztatami naprawczymi mogą obejmować jedynie naprawy związane z bieżącą eksploatacją pojazdu. Ponadto regulamin określa rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania niesegregowanych odpadów komunalnych:

- pojemniki o pojemności co najmniej 110 litrów,
- kosze uliczne o pojemności co najmniej 20 litrów,
- worki o pojemności co najmniej 60 litrów,

oraz pojemników przeznaczonych do selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

- pojemniki o pojemności co najmniej 110 litrów,
- worki o pojemności co najmniej 60 litrów.

Każda nieruchomość powinna być wyposażona w pojemnik o pojemności co najmniej 110 litrów na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z terenów nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego przedstawia się następująco:

- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane będą nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu;
- 2) papier tektura, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale i szkło – również nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu;
- 3) bioodpady:
  - w okresie od 1 maja do 30 września – nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu,

- w okresie od 1 października do 30 kwietnia – nierzadziej niż 1 raz w miesiącu.

4) kosze uliczne – nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu.

Częstotliwość pozbywania się pozostałych selektywnie zbieranych odpadów komunalnych z terenów nieruchomości m.in. : przeterminowanych leków, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i inne odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, chemikaliów i zużytych opon i odzieży odbywać się będzie w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w godzinach jego pracy.

Usuwanie nieczystości ciekłych z terenów nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, powinno się odbywać z częstotliwością uzależnioną od ilości wytwarzanych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych, zapewniając ciągłość użytkowania zbiornika.

Właściciele nieruchomości powinni zapobiegać powstawaniu odpadów i ograniczać ich ilość, a także podejmować działania mające na celu ułatwienie poddania procesom odzysku wytworzonych odpadów, w tym poprzez selektywne zbieranie odpadów na zasadach określonych w regulaminie.

Osoby utrzymujące zwierzęta domowe zobowiązane są do usuwania zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzę z terenów przeznaczonych do wspólnego użytku oraz wyprowadzania psa poza teren nieruchomości na smyczy. Uprzątnięcia dokonać można poprzez wrzucenie zanieczyszczeń do pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych. Nieruchomość, na której trzymane są zwierzęta domowe powinna być ogrodzona w sposób uniemożliwiający opuszczenie jej przez zwierzę. Przy wejściu do danej nieruchomości powinna być umieszczona tabliczka ze stosownym ostrzeżeniem. W regulaminie wyznaczono dwa obszary zabudowane podlegające obowiązkowej deratyzacji:

- obszar 1 sołectwa: Balin, Kowalki, Marianki, Sadłowo, Iwany – Starorypin Prywatny,
- obszar 2 sołectwa: Borzymin, Cetki, Czyżewo, Dębiany, Dylewo, Głowińsk, Godziszewy, Jasin – Kwiatkowo, Linne, Podole, Puszcza Miejska – Puszcza Rządowa, Rypałki Prywatne, Rusinowo, Sadłowo Rumunki – Nowe Sadłowo, Sikory, Starorypin Rządowy, Stępowo i Zakrocz.

Deratyzacja przeprowadzana będzie w terminach od dnia 1 kwietnia do 30 kwietnia i od dnia 1 października do 31 października.

Do p-ktu 2-ego a

Adam Szalkowski – przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi rady gminy przedstawił pozytywną opinię komisji w tej sprawie.

Do p-ktu 2-ego b

Pytania, uwagi zgłosili:

1/ Kazimierz Wiśniewski – radny

Pytał czy podczas segregacji odpadów trzeba umyć butelkę i usunąć z niej etykietę?

2/ Marek Paweł Śmiechewicz – przewodniczący rady gminy

Poinformował, że segregację różnego rodzaju odpadów przez właścicieli nieruchomości zawiera § 1 regulaminu. W tym zakresie, ze strony urzędu będzie również przygotowana ulotka informacyjna. Następnie pytał czy właściciele nieruchomości, którzy posiadają kompostowniki będą musieli posiadać pojemnik na odpady ulegające biodegradacji? Prosił również o omówienie § 4 regulaminu.

3/ Jan Pankowski – wiceprzewodniczący rady gminy

Przypomniał o obowiązku wypowiedzenia obecnych umów na odbiór odpadów z firmą KOMES.

4/ Rafał Klatt – radny

Poinformował, że wypowiadając umowę z firmą, która obecnie dokonuje wywozu odpadów komunalnych należy dokonać za potwierdzeniem złożenia w/w wypowiedzenia. Prosił aby sołtysi przekazali informację mieszkańcom.

Odpowiedzi udzielili:

1/ Mariusz Paprocki – kierownik Referatu Rolnictwa i Rozwoju Wsi urzędu gminy

Poinformował, że jeśli chodzi o mycie butelek to odpad ten musi być czysty np. opakowanie po jogurcie musi być opłukane. Odpady segregowane muszą być odpadami czystymi. Ulotka informacyjna będzie przygotowana przez urząd gminy po przeprowadzeniu przetargu. Dopiero w tym okresie znane będą szczegóły w zakresie odbioru odpadów. Właściciel nieruchomości posiadający kompostownik ogranicza się do posiadania 3 pojemników nie ma potrzeby zaopatrzenia się w dodatkowy pojemnik na odpady ulegające biodegradacji. Jeśli chodzi o § 4 regulaminu wyjaśnił, że jeśli jest mowa o pojemniku to odpady segregowane będą w pojemniku, jeżeli jest mowa o worku to odpady należy segregować w worku. Szczegółowe informacje w zakresie rodzajów pojemników będzie można uzyskać po przeprowadzeniu przetargu.

2/ Janusz Tyburski – wójt gminy

Poinformował, że obecne umowy na odbiór odpadów między właścicielami nieruchomości a firmą KOMES zawarte są na zasadzie porozumienia stron i nie będzie problemu z ich rozwiązaniem.

Do p-ktu 2-ego c

Przewodniczący rady gminy Marek Paweł Śmiechewicz poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rypin.

Radni do uchwały nie wnieśli uwag i w głosowaniu jawnym, jednogłośnie (14 głosami „za”) uchwałę podjęli.

Przewodniczący rady gminy zamknął punkt 2 porządku obrad.

Uchwała Nr XXVII/159/13 stanowi załącznik do protokołu.

Do p-ktu 3-ego

Mariusz Paprocki – kierownik Referatu Rolnictwa i Rozwoju Wsi urzędu gminy przedstawił informację w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina będzie dokonywała odbioru wszystkich odpadów w każdej ilości, które powstaną w danej nieruchomości. Rozgraniczony został odbiór odpadów z terenów nieruchomości, na których znajdują się budynki jednorodzinne oraz wielolokalowe. W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyposaży się nieruchomości, na których znajdują się: budynki jednorodzinne w pojemniki o pojemności co najmniej 110 litrów do zbierania niesegregowanych odpadów komunalnych oraz worki o pojemności co najmniej 60 litrów do selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Firma, która wygra przetarg wyposaży nieruchomości w w/w pojemniki. Budynki wielolokalowe wyposażone zostaną w pojemniki o pojemności co najmniej 240 litrów. Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z terenów nieruchomości w budynkach jednorodzinnych, gdzie gromadzone będą odpady niesegregowane (zmieszane) nastąpi raz na cztery tygodnie. W takiej samej częstotliwości odbierany będzie papier, tektura, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metal i szkło. Odpady ulegające biodegradacji i odpady zielone będą odbierane w okresie od 1 maja do 30 września – raz na dwa tygodnie oraz w okresie od 1 października do 30 kwietnia – raz na cztery tygodnie. Odbiór odpadów komunalnych z terenów nieruchomości, na których znajdują się budynki wielolokalowe, gdzie gromadzone będą odpady niesegregowane (zmieszane) nastąpi raz na tydzień. Odbiór papieru, tektury, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, metali i szkła nastąpi raz na dwa tygodnie. Odpady ulegające biodegradacji i odpady zielone odbierane będą raz na tydzień. Częstotliwości pozbywania się pozostałych selektywnie zbieranych odpadów komunalnych m.in. przeterminowanych leków, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, chemikaliów, zużytych opon, odzieży dokonywane będzie w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, który będzie świadczyć usługi w dni robocze od poniedziałku do soboty każdego dnia tygodnia w godzinach pracy.

Do p-ktu 3-ego a

Adam Szalkowski – przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi rady gminy przedstawił pozytywną opinię komisji w tej sprawie.

Do p-ktu 3-ego b

Pytania, uwagi zgłosili:

1/ Marek Paweł Śmiechewicz – przewodniczący rady gminy

Poinformował, że jednym z warunków w przeprowadzonym przetargu będzie zaopatrzenie mieszkańców w pojemnik i worki przez firmę, która wygra przetarg.

W związku z określeniem minimalnej pojemności pojemników pytał jak będzie wyglądała segregacja odpadów komunalnych?

Odpowiedzi udzielił:

1/ Mariusz Paprocki – kierownik Referatu Rolnictwa i Rozwoju Wsi urzędu gminy
Odpowiadając przewodniczącemu rady gminy wyjaśnił, że mieszkańcy będą segregować odpady komunalne: papier, tekturę, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale do jednego worka, szkło do drugiego worka, odpady komunalne ulegające biodegradacji i odpady zielone do kolejnego worka. W przypadku wspólnot, spółdzielni mieszkaniowych oraz budynków wielolokalowych odpady zbierane będą do pojemników. Ponadto w nawiązaniu do określenia pojemności pojemników poinformował, że w trakcie ponownej konsultacji projektu uchwały z nadzorem wynikły zastrzeżenia co do określenia słowa: „co najmniej”. Pomimo zastrzeżeń nie dokonano zmiany w uchwale.

Do p-ktu 3-ego c

Przewodniczący rady gminy Marek Paweł Śmiechewicz poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Radni do uchwały nie wnieśli uwag i w głosowaniu jawnym, jednogłośnie (14 głosami „za”) uchwałę podjęli.

Przewodniczący rady gminy zamknął punkt 3 porządku obrad.

Uchwała Nr XXVII/160/13 stanowi załącznik do protokołu.

Do p-ktu 4-ego a

Janusz Tyburski – wójt gminy przedstawił informację o działaniach podejmowanych w okresie międzysesyjnym:

- w dniu 3.04.2013 r. odbyło się spotkanie z sołtysami, na którym zostały omówione bieżące problemy sołectw,
- w dniu 12.04.2013 r. nastąpiło otwarcie ofert przetargu na zakup i dostawę samochodu ciężarowego,
- trwają prace bieżące wykonywane przez pracowników prac interwencyjnych,
- dokonano utwardzenia placu przy OSP w Zakroczu,
- dokonano remontu urządzeń w celu przygotowania ich do akcji remontu dróg gminnych po zimie, których naprawa częściowa planowana jest po 15 kwietnia,
- dobiega końca budowa pięciu wiat przystankowych,
- trwają prace związane z zapleczem sportowym w miejscowości Kowalki (instalacja elektryczna, lampy),
- na początku miesiąca maja zostanie ustalony punkt zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz opon,

- w związku z życzeniem państwa sołtysów spotkanie rad sołeckich zostanie przełożone na I kwartał w miesiącu maju.

Do p-ktu 4-ego b

Nie zgłoszono pytań, uwag.

Przewodniczący rady gminy zamknął punkt 4 porządku obrad.

Do p-ktu 5-ego a

W wolnych wnioskach głos zabrali:

1/ Rafał Klatt – radny

Poinformował, że na drodze krajowej w miejscowości Dylewo wiaty przystankowe znajdują się w innym miejscu niż zatoki autobusowe.

2/ Marek Paweł Śmiechewicz – przewodniczący rady gminy

Pytał jak kształtuje się na poziomie gminy sytuacja w zakresie deklaracji na odbiór odpadów komunalnych składanych przez mieszkańców, jak będzie wyglądała procedura przetargowa na odbiór odpadów komunalnych, czy właściciel nieruchomości powinien powiadomić urząd gminy jeśli zdecyduje się na samodzielne zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji oraz gdzie można będzie składować popiół?

3/ Jan Pankowski – radny

W związku z odbiorem odpadów komunalnych poinformował, że zimą mieszkańcy będą posiadać duże ilości popiołu. Następnie prosił o interwencję w sprawie wyrwy na drodze wojewódzkiej, która zagraża bezpieczeństwu dzieci uczęszczających do szkoły.

4/ Adam Szalkowski – radny

Poinformował, że obsługę Gminnej Spółki Wodnej w Rypinie zapewnią dwie osoby i będzie wykonywała prace związane z usuwaniem awarii melioracyjnych od dnia 15 kwietnia 2013 r.

5/ Mariusz Żytowiecki – sołtys sołectwa Stawiska

W nawiązaniu do odbioru odpadów komunalnych pytał czy odpady będzie odbierał jeden pojazd, czy więcej?

6/ Jarosław Jankowski – sołtys sołectwa Czyżewo

Pytał czy pojazdy odpierające odpady komunalne będą wjeżdżały na posesję mieszkańców, czy też pojemniki będą musiały być wystawiane?

7/ Barbara Marchewka – sołtys sołectwa Głowińsk

Pytała czy w sprawie odbioru odpadów komunalnych wypowiedział się Powiatowy Inspektor Sanitarny?

8/ Jan Pankowski – radny

Poinformował, że ostatnio media podają dużo informacji o osobach objętych różnymi nieszczęściami. W nawiązaniu do pożaru, który miał miejsce na terenie gminy w miejscowości Czyżewo poprosił radnych o możliwość złożenia cegiełki dla poszkodowanej rodziny, którą dotknęła tragedia pożaru. Zebrane pieniądze zostaną przekazane kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie.

Do p-ktu 5-ego b

Odpowiedzi na wolne wnioski, zapytania informacje udzielili:

1/ Janusz Tyburski – wójt gminy

Odpowiadając radnemu Rafałowi Klattowi poinformował, że zadania związane z wiatami przystankowymi należą do zakresu działania gminy. Poinformował, że jest zaplanowane spotkanie z Zarządem Dróg w dniu 16.04.2013 r. na godz. 10:00, gdzie przedstawione zostaną problemy. Następnie zaprosił zainteresowanych radnych na spotkanie.

2/ Mariusz Paprocki – kierownik Referatu Rolnictwa i Rozwoju Wsi urzędu gminy

Odpowiadając na powyższe pytania wyjaśnił, że jeśli chodzi o ilość deklaracji to trudno jest na dzień dzisiejszy określić w jakim procencie zostały złożone. Na bieżąco są wprowadzane do systemu. Szczegółowe informacje przedstawić będzie można wtedy, kiedy ilość deklaracji zostanie np. porównana z ilością nieruchomości występujących na terenie gminy. Na chwilę obecną deklaracje w najmniejszej ilości zostały złożone przez mieszkańców miejscowości: Starorypin, Puszcza Rządowa oraz Zakrocz. Do przeprowadzenia procedury przetargu niezbędne było podjęcie stosownych uchwał przez radę gminy oraz złożenie deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy, na podstawie których będzie można określić specyfikację warunków zamówienia. Właściciel nieruchomości powinien powiadomić urząd gminy jeśli zdecyduje się na samodzielne zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji, ponieważ informacja ta będzie niezbędna do sprawozdań sporządzanych przez urząd w zakresie gospodarki odpadami. Jeśli chodzi o popiół to nie jest on odpadem, który można byłoby posegregować w związku z czym można go przeznaczyć do pojemnika na opady zmieszane. Pojazdy odbierające odpady komunalne muszą mieć dostęp do ich odbioru. Na chwilę obecną trudno jest powiedzieć czy odpady będą odbierane przez jeden czy też dwa pojazdy. Poinformował również, że projekt regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rypin został pozytywnie zaopiniowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie.

3/ Marek Paweł Śmiechewicz – przewodniczący rady gminy

W związku z powyższym poinformował, że pojemniki na odpady komunalne muszą być udostępnione tak aby firma mogła dokonać ich odbioru.

Przewodniczący rady gminy zamknął punkt 5 porządku obrad.

Do p-ktu 6-ego

Przewodniczący rady gminy – Marek Paweł Śmiechewicz podziękował za udział w obradach i na tym zamknął obrady XXVII sesji Rady Gminy Rypin.

Protokołowała

Agnieszka Liszewska

Przewodniczący Rady

Marek Paweł Śmiechewicz